

ԱՐԵՎՈՅՑ Ս Ա Ր Ա Տ Ե Ա Ն

Օ Բ Ա Ջ Ա Յ Ի Յ

Ք Ա Պ Ա Մ Ա Կ Ա Ա Բ Ա Ա Մ Ա Ր Ա Վ Ա Կ Ա Ա Խ Բ Ա Մ Ա Ր Ա Վ Ա Կ Ա Ա

ԵՐԵՐԴԻ ՏԱՐԻ.

ԶՄԻՒԹԻՆԻ ՈՒՐԲԱԺԻՆ 1843

Թ Ի Ւ 138.

Ն Ա Բ Ք Ք Ք Ա Ա Բ Ք Ք Ա Բ

Կրոստանդին պօլիս, 4 Մայիս:

Դարձրագոյն Դուռը հիմակուհիմ քաղաքական թիւն վերաբերեալ գործ մը չունի. Հաւանական է որ՝ եթէ պատահի անանկ բան մը որ խիստ հարկաւոր ըլլայ, սպասեն ինչւն արտաքին զործոց պաշտօնատար է. Ասեմութիւն Ծիփադ փաշային գոլը. որովհետեւ կըհաստատեն թէ մօտ օրեւ Պօլիս կըհանի: Ուստի պարապ չայլանիլու համար առ միջոցը, միայն ներքին բարեկարգութեանը կարեւոր գործքերուն վրայօք կըխորհին հիմակ ժամկ ժողովներուն մէջ:

Բ. Դրան որոշմանքը Աերվեայի գործոյն համար, և Ասեմութիւն Վ. ուր Պուդենէք Բն զըրպուրի գործ ըլլալով, անդադար կըսպասեն ուստաց տէրութեան պատասխանին: Վլոգէն զիւտնիք, ուստաց զեսպանատունը հիած վերջին թըղթեանը որ Աերաց շողենաւի պաշտօնատէրներին մէկը բերաւ (ըստ որում առ շողենաւին մերժնաները քիչ մը աւրուելով, հարկ ենքը է որ Աանսոյի առջնին կենայ) թէ առ գործոյն ինչպէս ըլլալով Բն զըրպուրի իմացւեր է: Վսոր համար կըկարծը թէ շատ չերթար ուստաց տէրութեանը հաճելի պատասխան մը կառների: ու անասենը բոլորովին լըմցած կըսպալի առ գործը:

Երզումի նամակները՝ 15 տպլիք, կըճանուցանն թէ և. Ասեմութիւն Ենվէրի էֆենտիին հանալին քանի մը օր ետքը, 6 ին Միւզու Դաքի պար-

սիկ պաշտօնատարն աւնյին քաղաքը հասկը է, ու պիտի սկըսին (Օսմանեան տէրութեան ու Պարախից մէջ եղած վէճը կարգի գնելու:

Վնդդիայի բառլամենդը հաճութիւն տըւեց է որ 12 հաղար լիրէ սթէուլն ծախիք ընկլով նորէն շնուի Պօլսոյ անդդիական դեսպանին պաշտու:

Վնցած չորեքշաբթի պատերազմի պաշտօնատարն բնականրանը, և. Ասեմութիւն Ծիփադ փաշային նախագահութեամբը ժողով մը եղաւ, ուր տեղ զօրաց բարիկարգութեանը վերաբերեալ զանտղան կանոններ որոշեցին: Իրեք մեծ բանակ պիտի հաստատւի. մէկը Կաստանդնուպոլիս, մէկը Վ.գրիսնուպոլիս ու մէկուլը Աերանիկ: Ծառ գունդեր արդէն Տառուտ փաշա խրիպեցան, որ կիրայ թէ Աստանդուպոլիսի բանակին համար ընտրըւած էն:

Վլքայական հրամանով և. Ասեմութիւն Իզքէթ Վէհէմմէտ փաշա Վ.գրիսնուպոլիսի կառաւալարիչը լինկաւ իր իշխանութենէն: և. Ասեմութիւն Ուէշտ փաշան, Փարիզու և. Դրան նախորդ գետանը անոր տեղը պիտի անցնի:

Իզքէթ Վէհէմմէտ փաշան միշտ տկար ըլլալով, հրաման առաւ որ երթայ իր ագարակը բնակի թէքի բիւտակի մօտ:

Թարգմանութիւն Դարձրագոյն Դրանը հրովարտակին, օտար տէրութեանց ստակներուն համար:

Հասարակութեանը յայտնի է որ անցածները արքայական հրովարտակ մը ելաւ խալպ քսան փարա-

նոյները բնաջնջ ընկերու համար. որոնց շատը երկու կտոր եղան ու առ միջոցով անոնց թիւը շատ քիչ է: Աակայն մօտ օրեւ քանի մը եւրոպական ստակներ քարոզականց ու վանցիկի իմփերակալ ըստած

համարակաց մէջը տարածեր են շահասէր մարդիք: Աս ստակները իրենց սեփհական արժէքէն խիստ շափականց գնով կանցնին ու շատ մարդ անոնց ձեւը

չի ճանշալով, մեծ վնաս կըկլեն: Վսոր համար փողերանոյին (զարպիսնէ) գործակալներէն տէրութեան երկիներուն մէջ զանազան տէղւանք խրկըւացան, իշխանութիւն ունենալով վերոյիշեալ ըստակներուն գործածութիւնը ինաւիաներու, ու մէջ տեղէն կորելու ուր տեղ որ գտնան նէ: Աս ստակներին ունեցողը կամ սրհովը ո՛վ կըլլայ նէ ըլլայ, պիտի պատերէւի:

Աակայն Վէհակառ Արքային բարեկալ կըկլու արքայական հրովարտակով, հիմակ առ արգելքն աւ զործ զնելու միջոցներ պիտի ըլլան, միանգամայն բոլը ստակներուն գինը որոշելով: Ուստի որոնք որ քուինին հին ստակ ունին, կըպատւիրէնք որ երթան նոյնակ սիղերանոյին յանձնեն ու անոնց արժէքը ընդունին թարիֆային համեմատ:

11 Ռէպիլ ախըլի 1259:

տաստանը անյաջրդ երթար, կըդնէին սկ աշտարակին վրայ:

Դայու ամենոյնիւ պյու քուրմերուն դատաստանը՝ չէր համարվէր իրըն անշուշտ մեղքի քաւութիւն կամ առտասաւյին դատապարտութիւն բերող: Պարսիկները կըհաւատային թէ մունողը իր վերջի շունչը տալէն իրեկ օր ետքը կըդատվի գերագոյն Եակէն. նաև կըհաւատային պյու մեռելին համար աստուծոյ եղած աղօթքին զօրութեանը, ուստի պյու իրեք օրը որ կանցնէր մահուան ու աստուծոյին դատաստանին մէջ, մեռելին ազգականներն ու բարնկամները մնողագար կաղօթէին անոր համար: Աըհամարէին թէ հոդին պյու իրեք օրէն ետև հրեշտակ-ները կիմացունեին անոր իր վճիռը: Իայց առ ալ գիտնալու է որ մահակը իրըն չար բան մը համարված չէր. ու արգելված էր լալը ու ողբալը:

Աուգի հանդերձին հետ որ միայն այն յուղարկաւութեան իրեք օրը կըհաղնէին որ կամ կապուտ էր և կամ սկ, կըզոհէին մօրոքնին գլխաւոր մարդու կամ նաև տանուտէրի մը մահուանը: Այս գիտուածին ցաւոյն նշանները կրնային աւելի մեծագոյն ըլլալ. գլուխնին հողով կըշփէին, նաև երրեմն փոշի կըցանէին բոլը

Բ Ա Վ Ա Մ Ա Ր Ա Վ Ա Կ Ա Ա

Հին պարսից տովութեանց վայց մանաւոր պարագաներ:

Վմէնուն յայտնի է որ հին պարսիկները, Օրադաշտին աղանդաւորները (սորոցիչ կրօնի որ երեցաւ Աիւրոսի ատենները զեց դար մեր թուականէն առաջ) երկըս պարութիւն կընէին կրակին. բայց ընդհանրապէս՝ մասնաւոր ծանօթութիւնները քիչ կան իրենց սովորութեանցը ներենց կրօնին վրայօք:

Կուրական կրակը կըգահէվը տաճարներուն մէջ, և օրէնքն աւ արդիւր էր գործածել մէկ գործիք մը նաև շթօունքին մէկ շունչ մը բորբոքելու համար զանի: Այս կրակը մշտնչանապէս պիտի վառէր. թագաւորները ու մեծամեծները կրակ առնեցունելու համար ծանրագին բաներ կընեաւէին մէջ. նոյնիէս և ամեն մէկ պարսիկ իր ունեցածներուն մէկ մասը զօհելով կըհաւատար ընդունի նուէրը մը ընել աստուածութեան, բացի նուէր ամուսին առունքութիւն կընելու: Այս աշտարակներուն մէջ կրպահէին բաղմաթիւ անդղներ (ագ պատա) ու ագուան մէկ քաղաք պարիսպէն գործի ուներ երկու բարձր քարածութիւն գործի ուներ երկու բարձր քարաշէն աշտարակներ մէկը ձերմակ մէկալը սկ. և պյու պարսիկ գործութիւն կընելու:

